

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 4 Οκτωβρίου 2022

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Η

ΠΡΟΣ τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου

Θέμα : «Απόρρητες συμβάσεις και κονδύλια για έργα ύψους τριάντα επτά εκατομμυρίων (37.000.000) ευρώ - Άμεσος κίνδυνος παράκαμψης του κοινοβουλευτικού ελέγχου»

Κύριε Υπουργέ,

I. Σύμφωνα με το άρθρο 56 του ν. 4686/2020, με τίτλο «*Δαπάνες αντιμετώπισης Μεταναστευτικής Κρίσης*», στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου εγγράφεται ειδική πίστωση απορρήτων εθνικών αναγκών και η διάθεση οποιουδήποτε ποσού από την πίστωση αυτή διενεργείται με απόφασή σας και μετά από γνώμη της Επιτροπής Ειδικών Δαπανών, κατόπιν ειδικής διαδικασίας. Για τις ανωτέρω δαπάνες δεν αποδίδεται λογαριασμός. Η απόφαση αυτή, η οποία λαμβάνεται βάσει δική σας αποκλειστικής αρμοδιότητας, δεν δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης ούτε αναρτάται σε οποιοδήποτε πληροφοριακό σύστημα ή πλατφόρμα.

Όλα τα παραστατικά έγγραφα της δαπάνης και κάθε άλλο στοιχείο που κατέχει η Επιτροπή ή οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία του Υπουργείου, και αναφέρεται στην αναγνώριση και εκτέλεση της δαπάνης, καταστρέφονται από τους προϊσταμένους των οικείων Διευθύνσεων έξι (6) μήνες, το αργότερο, μετά την έκδοση της σχετικής υπουργικής απόφασης.

Στην παράγραφο 9 του ίδιου άρθρου προβλέπεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 4451/2017 (Α' 16) εφαρμόζονται αναλογικά. Στις διατάξεις αυτές προβλέπεται ότι «προκειμένου για δαπάνη που υπερβαίνει το ποσό των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ, τα δικαιολογητικά έγγραφα της δαπάνης και κάθε άλλο στοιχείο που κατέχει η Επιτροπή Ειδικών Δαπανών ή οποιαδήποτε άλλη υπηρεσία του Υπουργείου και αναφέρεται στην αναγνώριση και εκτέλεση της δαπάνης με συνοδευτική έκθεση διαβιβάζονται μέσω του Υπουργού Εξωτερικών προς τη Βουλή, προκειμένου να ενημερωθεί περί της διάθεσης αυτής αυθημερόν, κατόπιν σχετικής συνεννόησης με τον Πρόεδρο της Βουλής. Για τα ανωτέρω έγγραφα και τη διαχείριση αυτών εφαρμόζονται οι διατάξεις περί απορρήτων απαγορευόμενης της αναπαραγωγής, δια τήρησης ή δημοσιοποίησης αυτών».

Σύμφωνα δε με όσα ορίζονται στην παράγραφο 10 του άρθρου 11 του Κανονισμού της Βουλής

«10. Ο Πρόεδρος της Βουλής, αμέσως μόλις διαβιβαστούν στη Βουλή, κατ' εφαρμογή του άρθρου 39 παρ. 7 περίπτωση β' του ν. 3566/2007, όπως ισχύει, στοιχεία περί δαπάνης του Υπουργείου Εξωτερικών που υπερβαίνει το ποσό των 25.000 ευρώ, καλεί τους Αντιπροέδρους, οι οποίοι οφείλουν να τηρούν το σχετικό απόρρητο και μετά τη λήξη της θητείας τους, προκειμένου να τους ενημερώσει αυθημερόν προφορικά επί της εν λόγω δαπάνης. Μετά το πέρας της ενημέρωσης, ο Πρόεδρος της Βουλής επιστρέφει σφραγισμένο το φάκελο των στοιχείων στο Υπουργείο Εξωτερικών για τα περαιτέρω.»

Με τον ίδιο νόμο, στο άρθρο 60 «διευκρινίστηκε» το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 112 του ν. 4674/2020, με το οποίο επεκτάθηκε η εφαρμογή του άρθρου 136 παράγραφος 21 του ν. 4251/2014 και προβλέφθηκε η δυνατότητα χαρακτηρισμού ως απορρήτων συμβάσεων όχι μόνο για την εκτέλεση έργων ανάπτυξης πληροφοριακών συστημάτων (για τον έλεγχο της πρόσβασης και τη διάθεση παροχών στις δομές προσωρινής υποδοχής και φιλοξενίας προσφύγων και μεταναστών και τα Προαναχωρησιακά Κέντρα Κράτησης Αλλοδαπών και τις απολύτως συναφείς με τα συστήματα αυτά προμήθειες) αλλά και για την ανάπτυξη, εγκατάσταση, λειτουργία και συντήρηση σχετικών πληροφοριακών συστημάτων που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του πλαισίου διαχείρισης της πρώτης υποδοχής, της ταυτοποίησης και της διαχείρισης αιτήσεων ασύλου των προσφύγων, μεταναστών και αιτούντων άσυλο καθώς και τις απολύτως συναφείς υπηρεσίες και προμήθειες.

Κατά την ψήφιση των επίμαχων διατάξεων οι οποίες καταψηφίστηκαν, μεταξύ άλλων, και από το ΠΑΣΟΚ – Κίνημα Αλλαγής, υπήρξαν έντονες αντιδράσεις για το πλέγμα αδιαφάνειας που οι διατάξεις αυτές προκαλούν, στον βαθμό που εξισώνουν, εκ προοιμίου και εν πολλοίς αυθαίρετα, τα ζητήματα εθνικής ασφάλειας, με ζητήματα που ανακύπτουν στο πλαίσιο της διαχείρισης των προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών.

Σε κάθε περίπτωση, η ασφαλιστική δικλείδα των 25.000 ευρώ για την ενημέρωση της Βουλής ήταν κάτι για το οποίο είχατε και ο ίδιος δεσμευτεί κατά τη συζήτηση του σχετικού σχεδίου νόμου όταν δηλώσατε επί λέξει «Για να μην πω ότι δεν είναι καν απόρρητες, γιατί περνούν μέσα από τη διαδικασία που έχει ορίσει η Βουλή».

II. Σύμφωνα με την με αριθμό 2881/19.03.2020 απόφασή σας με τίτλο «Χαρακτηρισμός ως απόρρητης της σύμβασης ανάπτυξης, εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης των πληροφοριακών συστημάτων ελέγχου της πρόσβασης σε δομές υποδοχής, φιλοξενίας και κράτησης προσφύγων και μεταναστών» χαρακτηρίσατε μονομερώς και συλλήβδην ως απόρρητη κάθε μελλοντική σχετική σύμβαση με την αιτιολογία ότι ο χαρακτηρισμός των ως άνω συμβάσεων ως απορρήτων επιβάλλεται για την προστασία ουσιωδών συμφερόντων της ασφάλειας της χώρας. Στην με αριθ 6335/7.7.2020 απόφασή σας τροποποιήσατε την εν λόγω αιτιολογία ως εξής «Ο χαρακτηρισμός των ως άνω συμβάσεων ως απόρρητων επιβάλλεται λόγω των απαιτούμενων υψηλών και αξιόπιστων προδιαγραφών ασφαλείας για την προστασία ουσιωδών συμφερόντων της ασφάλειας της χώρας και συγκεκριμένα για την αποτροπή περιστατικών πλαστοπροσωπίας και παράνομης εισόδου στις ως άνω δομές, παραβίασης, παρείσφρησης, παρέμβασης και υποκλοπής στοιχείων που δύνανται να θέσουν σε κίνδυνο την δημόσια τάξη και ασφάλεια».

Εδώ, φαίνεται επίσης να προκύπτει μία σύγχυση της εθνικής ασφάλειας με την δημόσια τάξη και ασφάλεια.

III. Με την με αριθμό 1655 και με αρ. πρωτ. 90026/10-08-2021 απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (ΑΔΑ ΩΣ3Ψ46ΜΤΛΡ-ΜΗ6), εγκρίθηκε η ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) 2021, στη ΣΑΤΑ 755 των εξής έργων:

1. ΡΕΑ - Σχεδιασμός, υλοποίηση, εγκατάσταση, παραμετροποίηση και λειτουργία τηλεπικοινωνιακών υποδομών στις Δομές προσωρινής υποδοχής και φιλοξενίας αιτούντων άσυλο/ προσφύγων και μεταναστών (ID 16763, Subproject 19: Digitalization of the Migration and Asylum System), με κωδικό έργου 2021ΤΑ75500000 και **προϋπολογισμό 15.474.238,06 ευρώ**

2. ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ: (α) Κέντρο Διαχείρισης Συμβάντων για το Ολοκληρωμένο ψηφιακό σύστημα διαχείρισης Ηλεκτρονικής και Φυσικής Ασφάλειας με υποστήριξη Κυβερνοασφάλειας για την προστασία της ανθρώπινης ζωής, της περιουσίας και των λειτουργιών των δομών υποδοχής και φιλοξενίας πολιτών τρίτων χωρών, (β) Ολοκληρωμένο ψηφιακό σύστημα διαχείρισης Ηλεκτρονικής και Φυσικής Ασφάλειας με υποστήριξη Κυβερνοασφάλειας για την προστασία της ανθρώπινης ζωής, της περιουσίας και των λειτουργιών των δομών υποδοχής και φιλοξενίας πολιτών τρίτων χωρών (ID: 16763, Subproject 19: Digitalization of the Migration and Asylum System), με κωδικό έργου 2021ΤΑ75500001 και **προϋπολογισμό 9.471.033,20 ευρώ** και

3. ΥΠΕΡΙΩΝ - Σχεδιασμός, υλοποίηση, εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος ελέγχου πρόσβασης και παρακολούθησης παροχών των προσφύγων και μεταναστών που διαμένουν στις Δομές Προσωρινής Υποδοχής και Φιλοξενίας (ID: 11.979.055,72 Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου / Subproject 19: Digitalization of the Migration and Asylum System, **με κωδικό έργου 2021TA7550002 και προϋπολογισμό 11.979.055,72 ευρώ.**

Στις 8 Δεκεμβρίου 2021 με σχετικές αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών (156339, 156338 και 156440 αντίστοιχα) τα εν λόγω έργα εντάχθηκαν στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση – NextGeneration EU.

Πρόκειται για έργα με συναφές σε πρώτη ανάγνωση αντικείμενο, συνολικού προϋπολογισμού 37.000.000 ευρώ περίπου. Ωστόσο, ο προϋπολογισμός του κάθε έργου δεν ξεπερνά το όριο των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ, όριο το οποίο θεμελιώνει υποχρέωση ενημέρωσης της αρμόδιας Επιτροπής της Βουλής των Ελλήνων σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 9 του Κανονισμού της Βουλής.

Με τον τρόπο αυτό το Ελληνικό Κοινοβούλιο στερήθηκε της δυνατότητας να ενημερωθεί για έργο που αφορά εν πολλοίς εγκατάσταση πληροφοριακών συστημάτων στο Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, στο πλαίσιο του οποίου θα προκύψουν συμβάσεις. Πρόκειται για συμβάσεις για τις οποίες το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου είχε ήδη αποφασίσει νομοθετικά να διασφαλίσει υπέρ αυτού τη δυνατότητα να τις χαρακτηρίσει απόρρητες στο σύνολό τους.

IV. Το παράδοξο είναι πως τα ως άνω έργα, παρότι φαίνεται να είναι απόρρητα, αναφέρονται στο Ετήσιο Σχέδιο Δράσης 2022 του Υπουργείου σας και κυρίως περιγράφονται, κάποια εξ αυτών αρκετά αναλυτικά ως προς το αντικείμενό τους, στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης 2020-2025 (σελ 413-415), από όπου προκύπτει ότι κάποια αντικείμενα ουδώςως μπορούν, σύμφωνα με την κοινή λογική, να θεωρηθούν ζητήματα που άπτονται της εθνικής ασφάλειας, ενώ άλλα έργα αναφέρονται αναλυτικά ως προς τα επιμέρους στοιχεία τους, ως εξής:

«Το σύστημα ΥΠΕΡΙΩΝ θα αποτελέσει το σύστημα διαχείρισης αιτούντων άσυλο, αναφορικά με όλες τις ανάγκες της Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης. Θα περιλαμβάνει αναλυτική καταγραφή των στοιχείων των αιτούντων άσυλο και θα διαλειτουργεί με το ΑΛΚΥΟΝΗ ΙΙ αναφορικά με την αίτηση ασύλου του μετανάστη.

Επιπλέον, θα είναι το βασικό εργαλείο για την εύρυθμη λειτουργία των ΚΥΤ, των ΚΕΔΝ και των Δομών Φιλοξενίας, καθώς θα έχει την ευθύνη του ελέγχου πρόσβασης (είσοδος-έξοδος μέσω τουρνικέ ασφαλείας, με επίδειξη ατομικής κάρτας μετανάστη, μέλος ΜΚΟ, εργαζόμενου και ταυτόχρονη χρήση αποτυπώματος), της παρακολούθησης παροχών ανά μετανάστη με χρήση ατομικής κάρτας (φαγητό, προμήθειες ρουχισμού κ.λπ.) και των μετακινήσεων μεταξύ των ΚΥΤ, των ΚΕΔΝ και των Δομών Φιλοξενίας. Παράλληλα, το έργο περιλαμβάνει τη

δημιουργία Mobile Application που θα παρέχει προσωποποιημένες πληροφορίες στο χρήστη, θα αποτελεί την ηλεκτρονική θυρίδα του αναφορικά με τη διαδικασία αίτησης ασύλου του και θα δίνει τη δυνατότητα στην Υπηρεσία για προσωποποιημένη ενημέρωση.

Σύστημα ΚΕΝΤΑΥΡΟΣ

Το έργο αφορά στην υλοποίηση ολοκληρωμένου ψηφιακού συστήματος διαχείρισης ηλεκτρονικής και φυσικής ασφάλειας περιμετρικά και εντός των εγκαταστάσεων. Περιλαμβάνει κεντρική διαχείριση από την έδρα του Υπουργείου και τις κάτωθι υπηρεσίες:

- Σηματοδότηση συναγερμών παραβίασης της περιμέτρου με χρήση καμερών και αλγορίθμων ανάλυσης κίνησης.
- Σηματοδότηση συναγερμών φωτιάς, πυρανίχνευσης, έκνομης συμπεριφοράς ατόμων ή ομάδων ατόμων σε χώρους συνάθροισης εσωτερικά της εγκατάστασης.
- Αυτόματη ή κατ' επιλογή μετάδοση ηχητικών μηνυμάτων στην περίμετρο και σε κεντρικά σημεία της εγκατάστασης.
- Σηματοδότηση συναγερμών πυρετού (υψηλής θερμοκρασίας) εισερχομένων στην εγκατάσταση.
- Σηματοδότηση συναγερμού προσπάθειας εισόδου απαγορευμένων αντικειμένων ή ουσιών με χρήση ακτινοσκοπικών συσκευών και συσκευών ανίχνευσης μεταλλικών αντικειμένων.

.....

Σύστημα ΡΕΑ

Βασικό στόχο του Υπουργείου αποτελεί η παροχή υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας στους αιτούντες άσυλο αλλά και η ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας και για τους φιλοξενούμενους στα ΚΥΤ, τις ΚΕΔΝ και τις Δομές αλλά και στους κατοίκους των όμορων τοπικών κοινωνιών. Στα πλαίσια αυτά προχωράει στην υλοποίηση του συστήματος ΡΕΑ. Αξίζει να σημειωθεί ότι επειδή αρκετές από τις Δομές του Υπουργείου βρίσκονται σε απομακρυσμένες περιοχές ή/και σε περιοχές που σήμερα δεν υπάρχει δυνατότητα γρήγορης πρόσβασης στο Διαδίκτυο, με το εν λόγω έργο θα δημιουργηθεί από τον ανάδοχο υποδομή που θα μπορέσει να εξυπηρετήσει και ενδιάμεσους προορισμούς (από το Κεντρικό Δίκτυο στην Εγκατάσταση του ΥΜΑ)»

Εύλογα λοιπόν καλλιεργείται η εντύπωση ότι το απόρρητο δεν έγκειται στο περιεχόμενο των έργων αλλά στα κονδύλια που διατίθενται και μάλιστα με τρόπο που εκφεύγει του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Εάν ισχύει κάτι τέτοιο, εσκεμμένα παρακάμπτεται, όπως αντιλαμβάνεστε, και η ελάχιστη ασφαλιστική δικλείδα της παραγράφου 10 του άρθρου 11 του Κανονισμού της Βουλής.

V. Σε δημοσίευμα του Αυγούστου ([«Διαύγεια Κατά Λάθος»: Τα απόρρητα κονδύλια, οι ευρωπαϊκοί πόροι και η παραβίαση του GDPR](#)) αναφέρεται ότι στις 29 Δεκεμβρίου 2021 και ώρα 11:50, αναρτήθηκε στη Διαύγεια εντολή πληρωμής ύψους 24.304 ευρώ από την Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου προς την «BYTE ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», μια εταιρεία που, σύμφωνα με την ιστοσελίδα της, δραστηριοποιείται «στην ολοκλήρωση

συστημάτων, στην ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού, στην ενοποίηση ετερογενών τεχνολογιών και τη δικτύωση».

Η εντολή φαίνεται να έφερε αριθμό πρωτοκόλλου ΑΠΟΡ-113 και από αυτό υποθέτει κανείς, μεταξύ άλλων, ότι έχουν προηγηθεί άλλες 112 σχετικές πράξεις.

Η ανάρτηση φέρεται να ανακλήθηκε από τη Διαύγεια μερικές ώρες αργότερα, στις 16:19. Η σχετική αναφορά για την ανάκληση αναφέρει ως λόγο το απόρρητο της δαπάνης και συγκεκριμένα: «Η πράξη που προβάλλεται έχει ανακληθεί. Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και απόρρητα (Άρθρο 79 του ν. 4727/2020) (Κρατικά απόρρητα όπως προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία)».

Από εναπομείναντα στοιχεία στη Διαύγεια¹ προκύπτει ότι η ανακληθείσα ανάρτηση της εντολής πληρωμής αφορά το έργο με κωδικό 2021ΤΑ75500002, που αντιστοιχεί στο έργο Υπερίων, όπως προκύπτει από τα προαναφερόμενα (σημείο ΙΙΙ του παρόντος).

Δεδομένου ότι

- διαφαίνεται αθέμιτη παράκαμψη των κοινοβουλευτικών διαδικασιών
- ανακύπτουν φαινόμενα αδιαφάνειας κατά τη διαχείριση των σχετικών κονδυλίων

Ερωτάσθε Κύριε Υπουργέ

1. Ποιος ο αριθμός των συμβάσεων που έχουν μέχρι σήμερα πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο υλοποίησης των επίμαχων έργων; Σε πόσες περιπτώσεις έχει μέχρι σήμερα τηρηθεί η διαδικασία της παραγράφου 10 του άρθρου 11 του Κανονισμού της Βουλής για τη σχετική ενημέρωση της Βουλής;
2. Είναι δυνατόν να χαρακτηριστούν στο σύνολό τους ως απόρρητες συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο έργων που χρηματοδοτούνται με ευρωπαϊκά κονδύλια, τα οποία στη συνέχεια χαρακτηρίζονται «απόρρητα»; Υπάρχει σχετική γνωμοδότηση οργάνου της Ευρωπαϊκής Ένωσης επ' αυτού;
3. Τηρήθηκε η διαδικασία του άρθρου 56 του νόμου 4686/2020 για τον χαρακτηρισμό κονδυλίων, στο πλαίσιο των επίμαχων έργων, ως απόρρητων; Πόσες σχετικές αποφάσεις σας έχουν εκδοθεί;
4. Σε πόσες περιπτώσεις έχει ήδη υπάρξει καταστροφή των σχετικών εγγράφων όπως προβλέπεται στο ίδιο ως άνω άρθρο;
5. Ποια είναι η διαδικασία ανάθεσης και παρακολούθησης της υλοποίησης των απόρρητων συμβάσεων; Πως ελέγχεται το ότι οι οικονομικοί πόροι που διατίθενται εξυπηρετούν το σκοπό που περιγράφεται

¹

https://diavgeia.gov.gr/decision/view/67%CE%91746%CE%9C%CE%94%CE%A8%CE%9F-%CE%A8%CE%93%CE%99?fbclid=IwAR02DYusJzVACSA2BKk6CobboCs_OPvHhAXpBA_7i8ct_MW4xZQ0IKM8Slo

στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού και δεν δαπανώνται για άλλους λόγους;

6. Για ποιο λόγο, σύμφωνα με την αριθμ. 172172/2806/2022 απόφασή σας, η χρηματοδότηση της διαδικασίας χορήγησης άδειας προσωρινής προστασίας στους Ουκρανούς εκτοπισμένους έγινε από το πρόγραμμα ΥΠΕΡΙΩΝ με τρόπο που επίσης παρακάμπτεται κάθε διαδικασία διαφάνειας και λογοδοσίας, όπως φαίνεται;

Ο ερωτών βουλευτής

Γιώργος Καμίνης